

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

24 septembrie 2015

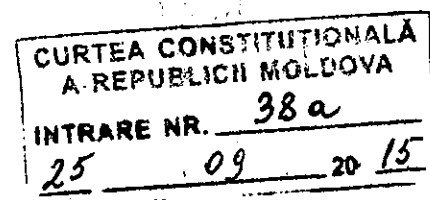
MI nr. 11

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(l) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Mihaela Iacob
2. Deputat în Parlamentul Republicii Moldova
3. bd. Ștefan cel Mare 105
4. 069156111

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect:

- Controlul constituționalității Legii nr. 26 din 13.03.2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător

III. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

A. Legislația națională

1. Constituția Republicii Moldova

Articolul 1

Statul Republica Moldova

“[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

“Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici alt act juridic care contravin prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

”(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

[...]

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sânt factorii de bază ai economiei.”

Articolul 15

Universalitatea

”Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 16

Egalitatea

”(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

”(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sânt garantate.”

Articolul 127

Proprietatea

”(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.”

(1) Legislația internațională

1. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997:

Articolul 1 din Protocolul adițional

Protecția proprietății

”Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului Statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

IV. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Pentru considerentele expuse, călăuzindu-mă de prevederile art. 135 alin.(1) litera a) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin.(1) lit. a) din Codul Jurisdicției Constituționale și art. 4 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, solicit Curții Constituționale a Republicii Moldova:

1. Admiterea prezentei sesizări.
2. Exercițarea controlului constituționalității și declararea neconstituțională a Legii nr. 26 din 13.03.2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

V. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR INFORMAȚII

În vederea promovării valorilor europene și perfecționării sistemului de licențiere în Republica Moldova în anul 2012 a fost lansat serviciul "e-licențiere" care presupune eliberarea, prelungirea și reperfectarea de către Camera de Licențiere, a licențelor în regim on-line. Scopul primordial al implementării acestui sistem a constat în excluderea deplasărilor costisitoare la sediul instituției publice și limitarea contactelor directe ale solicitanților cu funcționarii acesteia. Ca urmare a fost constatată necesitatea modificării Legii cadru, respectiv, la 13.03.2014, Parlamentul adoptă Legea nr. 26 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Pentru a oferi un grad sporit de claritate formulărilor legale, au fost modificate prevederile ce țin de genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere prevăzute la art. 8 din Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001.

Odată cu introducerea modificărilor menționate și aprobarea Legii în cauză, domeniul farmaceutic s-a confruntat cu mari dificultăți, datorate punerii în aplicare a

acestor prevederi. Prin Legea dată (publicată la 18.04.2014 în Monitorul Oficial al RM nr. 92-98, art. 222), a fost modificat art. 8, alin. (1), lit. a), pct. 25 al Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 și a fost introdusă norma care prevede că activitatea farmaceutică se desfășoară în bază de licență.

Totodată, până la punerea în aplicare a normei menționate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, activitatea farmaceutică se desfășura în baza Certificatelor de acreditare, licența fiind necesară doar pentru întreprinderile și instituțiile noi create, până la obținerea Certificatului de acreditare.

Exemplific: În condițiile legii menționate, S.A. Farmacia "Remedium Farm-306" activa în baza Licenței eliberate de către Camera de Licențiere la 05 iulie 2006, valabilă până la 05 iulie 2011, iar din 05 iulie 2011 întreprinderea și-a continuat activitatea farmaceutică în baza Certificatului de acreditare, valabil până la 10 iunie 2016.

Atenționez că în Legea nr. 26 din 13.03.2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 **nu a fost stabilit un termen de punere în aplicare a modificărilor referitoare la supunerea procedurii de licențiere a activității farmaceutice, respectiv legiuitorul nu a prezentat un termen rezonabil de tranziție pentru conformarea mediului de afaceri la prevederile Legii nr. 26 din 13.03.2014 și nu a ținut cont nici de faptul că respectarea imediată a legii era imposibilă. Paradoxul se conturează și mai mult prin faptul că Legea menționată a stabilit un termen de 3 luni de zile de la data publicării pentru asigurarea conformării actelor normative ale guvernului, însă entitățile pe care Legea le vizează direct și nemijlocit au fost lipsite de un termen similar (rezonabil) pentru conformare, nefiindu-le acordat timp necesar pentru procesarea actelor necesare dosarului pentru obținerea licenței.**

În condițiile menționate, statul nu a asigurat unul din principiile fundamentale ale dreptului - echitatea, nu a asigurat antreprenoriatului condiții de activitate conform prevederilor art. 8, pct. 1 și 2 din Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la

antreprenoriat și întreprinderi. În rezultat se constată caracterul contradictoriu al Legii nr. 26 din 13.03.2014 vis a vis de prevederile Legii nr. 845 din 03.01.1992.

Mai mult, Serviciul Fiscal de Stat a efectuat controale și a aplicat sancțiuni agenților economici din data publicării (18.04.2014) în Monitorul Oficial a Legii nr.26/2014 – amenzi pentru desfășurarea activității fără licență.

Prin urmare, aprobarea Legii nr. 26 din 13.03.2014 a pus pe picior de inegalitate întreprinzătorii și organele statului, responsabile pentru monitorizarea și controlul sectorului abordat, astfel încălcându-se unul din principiile fundamentale ale dreptului (**echitatea**), iar aplicarea prevederilor modificate, fără a acorda antreprenorilor o perioadă rezonabilă pentru procesarea actelor necesare obținerii licenței, a creat serioase probleme businessului farmaceutic.

În consecință, aprobarea Legii în circumstanțele menționate a condus la lezarea flagrantă a **principiilor fundamentale privind proprietatea** precum și a **dreptului la proprietate** asupra bunului reprezentat de venitul brut, obținut de către antreprenori într-o perioadă de timp, care au fost amendați pentru desfășurarea activității fără de licență.